

**FILATELISTIČNA SEKCIJA
PRIMORSKEGA NUMIZMATIČNEGA DRUŠTVA
POŠTA 6250 ILIRSKA BISTRICA
ILIRSKA BISTRICA**

PRILOŽNOSTNI POŠTNI ŽIG

200-LETNICA POŠTE ILIRSKA BISTRICA

S francosko zasedbo naših krajev in ustanovitvijo **Ilirskih provinc** je Napoleon očitno želel okrepiti poštne poti v novo oblikovanih Ilirskih provincah, še posebej poti med Ljubljano in Dubrovnikom. Zato je kar najprej preuredil poštno službo. Napoleonovi upravi gre zahvala za odločitev, da med dotedanji poštni postaji v Lipi in Zagorju na Pivki umesti dodatno postajo v Ilirski Bistrici – Illirisch Feistritz. Poštno koncesijo so podelili Bistričanu **Anton Valenčiču Grgurcu**, ki je tako postal prvi poštni mojster na Bistriškem ali »postmeister«, kot piše na njegovem nagrobniku. **Josip Valenčič** sin prvega bistriškega poštarja je leta 1838 imel v hlevu že do 20 konjev. Potnike je prevažal proti Reki in Zagorju s kar tremi vozovi.

Bistriška pošta je delovala pod nemškim imenom **Illyrisch Feistritz**. Šele po letu 1893 so narodno zavedni domačini uspeli izboriti, da se na poštni žig doda še slovensko ime pošte **Ilirska Bistrica**. Za čas italijanske zasedbe na poštnih žigih lahko sledimo najprej ime **BISTERZA**, po letu 1927 pa s povsem izmišljenim imenom **VILLA DEL NEVOSO** vse do konca svetovne vojne. Povsem slovensko ime **ILIRSKA BISTRICA** dobi bistriška pošta šele 1. maja 1946. V stari bistriški poštni stavbi je

delovala pošta polnih 113 let, vse do leta 1922, ko so jo italijanske oblasti preselile v Starčevo hišo (danes Titov trg 5), kasneje so pošto preselili v Kovalovo hišo (danes Levstikova 5), kjer je ostala še po osvoboditvi vse do srede petdesetih let. Po letu 1950 je bilo vsaj dobrih deset let na poštnem žigu moč prebrati ime pošte tudi še v cirilici. Od šestdesetih let deluje pošta na sedanjem mestu na Bazoviški 17. Po letu 1970 so vse pošte v Jugoslaviji dobile še poštno številko. Od osamosvojitve Slovenije ima pošta sedANJI naziv »6250 ILIRSKA BISTRICA«.

Domačini že kar težko pričakujemo, da bo pošta v Ilirski Bistrici čimprej doživela primerno preureditev svojih prostorov po vzgledu pošt v Kozini, Pivki, Postojni, Sežani ..., saj preskromni prostori, kljub trudu zaposlenih gotovo ne morejo nuditi ustrezne sodobne poštne ponudbe in niso v čast ne pošti in ne kraju. Žal tudi za proslavitev visokega jubileja bistriške pošte ni bilo zanimanja ne na Pošti Slovenije in ne pri lokalnih ustanovah.

Filatelisti v PND so za ta jubilej pripravili priložnostni poštni žig, ki sta ga oblikovala Romeo Volk in Matjaž Penko. Napoleonov orel ob znakih Pošte Slovenije izpričuje 200 letnico nepretrgane poštne dejavnosti v Ilirski Bistrici. Priložnostni poštni žig bo uporabljala pošta 23. 12. 2009.

Trditev o ustanovitvi bistriške pošte v letu **1809** postavlja edicija *Pošta na Slovenskih tleh*, 1997. V ediciji *Poštna zgodovina Ilirskih provinc 1809-1813*, DSFA, 2009 pa avtor Janko Štampfl navaja leto ustanovitve 1811. Kakor koli, častitljiva starost. Čestitke vsem generacijam bistriških poštarjev.

Vojko Čeligoj